ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (πρώτο τμήμα)

της 5ης Ιουνίου 2012*

«Υπαλληλική υπόθεση — Υπάλληλοι — Αποδοχές — Οικογενειακά επιδόματα — Σχολικό επίδομα — Προϋποθέσεις χορηγήσεως — Παρακράτηση επιδόματος της ιδίας φύσεως χορηγούμενου από άλλο φορέα»

Στην υπόθεση F-83/10,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ, που εφαρμόζεται στη Συνθήκη ΕΚΑΕ βάσει του άρθρου της 106α,

Κωνσταντίνος Γιαννακούρης, υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κάτοικος Roodt-sur-Syre (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενος από τον Β. Χριστιανό, δικηγόρο,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον D. Martin, επικουρούμενο από τους Ε. Μπουρτζάλα και Ε. Αντύπα, δικηγόρους,

καθής,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Barents (εισηγητή), προεδρεύοντα, M. I. Rofes i Pujol και I. Boruta, δικαστές,

γραμματέας: Χ. Lopez Bancalari, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 20ής Μαρτίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης (στο εξής: Δικαστήριο ΔΔ) στις 23 Σεπτεμβρίου 2010, ο Κ. Γιαννακούρης άσκησε την υπό κρίση προσφυγή με την οποία ζητεί, μεταξύ άλλων, την ακύρωση της αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

26ης Φεβρουαρίου 2010, περί μειώσεως του σχολικού επιδόματος που λαμβάνει και την παρακράτηση του επιπλέον ποσού στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας του, λόγω του γεγονότος ότι η θυγατέρα του λαμβάνει χρηματική ενίσχυση από κράτος μέλος υπό μορφήν υποτροφίας.

Το νομικό πλαίσιο

Οι κανόνες του ΚΥΚ

2 Το άρθρο 62, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ) προβλέπει ότι οι αποδοχές των υπαλλήλων περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα οικογενειακά επιδόματα. Η διάταξη αυτή έχει ως εξής:

«Οι αποδοχές αυτές περιλαμβάνουν βασικό μισθό, οικογενειακά επιδόματα και αποζημιώσεις.»

3 Το άρθρο 67 του ΚΥΚ έχει ως εξής:

«1. Στα οικογενειακά επιδόματα περιλαμβάνονται:

α) το επίδομα στέγης,

β) το επίδομα συντηρουμένων τέκνων,

γ) το σχολικό επίδομα.

2. Οι υπάλληλοι που δικαιούνται οικογενειακών επιδομάτων τα οποία αναφέρονται στο παρόν άρθρο υποχρεούνται να δηλώνουν τα επιδόματα της ιδίας φύσεως που καταβάλλονται από άλλη πηγή, προκειμένου τα τελευταία να αφαιρεθούν από εκείνα που καταβάλλονται δυνάμει των άρθρων 1, 2 και 3 του Παραρτήματος VII [του ΚΥΚ].

[…]»

4 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, που τιτλοφορείται «Κανόνες σχετικοί με τις αποδοχές και με τις επιστροφές εξόδων», ορίζει τα εξής:

«Υπό τους καθοριζόμενους στις γενικές εκτελεστικές διατάξεις όρους, ο υπάλληλος δικαιούται σχολικού επιδόματος ίσου προς τα πραγματικά σχολικά έξοδα στα οποία υποβάλλεται […] για κάθε συντηρούμενο τέκνο […] το οποίο είναι τουλάχιστον πέντε ετών και φοιτά κανονικά και πλήρως σε σχολείο στοιχειώδους ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που χρεώνει δίδακτρα ή σε ίδρυμα μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης […]».

5 Το υπ' αριθ. 087D/75 πόρισμα των προϊσταμένων Διοικήσεως της 26ης Ιουνίου 1975, περί εφαρμογής του άρθρου 3 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, έχει ως εξής:

«Θέμα: Χορήγηση σχολικού επιδόματος [άρθρο] 3 του παραρτήματος VII του [ΚΥΚ]

[…]

Οι προϊστάμενοι Διοικήσεως συμφωνούν ότι, στην περίπτωση κατά την οποία ένα τέκνο υπαλλήλου λαμβάνει υποτροφία για την πραγματοποίηση σπουδών από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, το ποσό της υποτροφίας αυτής αφαιρείται από το ποσό του σχολικού επιδόματος, σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 67 του [ΚΥΚ].

Ο υπάλληλος εξακολουθεί, εντούτοις, να λαμβάνει το επίδομα συντηρούμενων τέκνων.

Οι ίδιες αυτές διατάξεις εφαρμόζονται στην περίπτωση κατά την οποία το ίδρυμα στο οποίο φοιτά το τέκνο υπαλλήλου αναλαμβάνει τα σχετικά έξοδα.»

Η λουξεμβουργιανή κανονιστική ρύθμιση

6 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του τροποποιηθέντος λουξεμβουργιανού νόμου της 22ας Ιουνίου 2000 περί της κρατικής χρηματοδοτήσεως σπουδών τριτοβάθμιας εκπαιδεύσεως (*Mémorial* A 2000, σ. 1105), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως (στο εξής: λουξεμβουργιανός νόμος της 22ας Ιουνίου 2000), προβλέπει τα εξής:

«Ο παρών νόμος σκοπεί στη διευκόλυνση της προσβάσεως σε σπουδές τριτοβάθμιας εκπαιδεύσεως διά της χορηγήσεως χρηματικής ενισχύσεως υπό μορφήν υποτροφιών, εντόκων ή ατόκων δανείων, επιδοτήσεων τόκων και πριμοδοτήσεων για την ενθάρρυνση της πραγματοποιήσεως σπουδών. […]»

7 Το άρθρο 2 του λουξεμβουργιανού νόμου της 22ας Ιουνίου 2000 έχει ως εξής:

«Δικαιούχοι κρατικής χρηματοδοτήσεως για σπουδές τριτοβάθμιας εκπαιδεύσεως είναι οι σπουδαστές που έχουν γίνει δεκτοί για την πραγματοποίηση σπουδών τριτοβάθμιας εκπαιδεύσεως και πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

a) είναι Λουξεμβούργιοι υπήκοοι και κατοικούν στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, ή

b) είναι υπήκοοι άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατοικούν στο Μεγάλο Δουκάτου του Λουξεμβούργου και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 7 και 12 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας […]».

8 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του λουξεμβουργιανού νόμου της 22ας Ιουνίου 2000:

«Το ποσοστό της χρηματοδοτήσεως που χορηγείται υπό μορφήν υποτροφίας ή δανείου για προπτυχιακές σπουδές αποτελεί συνάρτηση, αφενός, της οικονομικής και κοινωνικής καταστάσεως του σπουδαστή και των γονέων του, και, αφετέρου, των διδάκτρων που πρέπει να καταβάλει ο σπουδαστής.»

9 Το διάταγμα του Μεγάλου Δούκα της 5ης Οκτωβρίου 2000, περί χρηματικής ενισχύσεως για σπουδές τριτοβάθμιας εκπαιδεύσεως (*Mémorial* A 2000, σ. 2547), προβλέπει τα κριτήρια καθορισμού των ποσοστών υποτροφίας και δανείου στα οποία συνίσταται η χρηματοδότηση.

10 Κατά το άρθρο 10 του διατάγματος του Μεγάλου Δούκα της 5ης Οκτωβρίου 2000, το ποσό της υποτροφίας καθορίζεται διά της αφαιρέσεως από τον προϋπολογισμό του σπουδαστή του διαθέσιμου μεριδίου του εισοδήματός του.

11 Η χρηματική ενίσχυση χορηγείται από το Centre de documentation et de l'information sur l'enseignement supérieur du Grand-Duché de Luxembourg (στο εξής: Cedies).

Ιστορικό της διαφοράς

12 Ο προσφεύγων λαμβάνει για τη θυγατέρα του το προβλεπόμενο από τον ΚΥΚ σχολικό επίδομα, το οποίο ανέρχεται σε μηνιαίο ποσό 496,12 ευρώ. Δυνάμει της λουξεμβουργιανής κανονιστικής ρυθμίσεως, το Cedies χορήγησε στη θυγατέρα του προσφεύγοντος, η οποία ήταν εγγεγραμμένη στο

Πανεπιστήμιο του Bath (Ηνωμένο Βασίλειο), χρηματική ενίσχυση ύψους 11 590 ευρώ για το ακαδημαϊκό έτος 2009/2010, από το δε ποσό αυτό τα 1 850 ευρώ χορηγήθηκαν υπό μορφήν υποτροφίας και τα 9 740 ευρώ υπό μορφή δανείου.

13 Με ηλεκτρονική επιστολή της 25ης Νοεμβρίου 2009, η Επιτροπή κάλεσε τον προσφεύγοντα να την ενημερώσει σχετικά με την κατάστασή του από πλευράς της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ. Ο προσφεύγων συμμορφώθηκε προς το αίτημα της Επιτροπής και γνωστοποίησε στη Διοίκηση ότι είχε λάβει υποτροφία από το Cedies για το ακαδημαϊκό έτος 2009/2010.

14 Με έγγραφο της 26ης Φεβρουαρίου 2010, η Επιτροπή πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι, καθόσον η υποτροφία που είχε χορηγήσει το Cedies στη θυγατέρα του θεωρήθηκε από την Επιτροπή ως επίδομα της ιδίας φύσεως με το σχολικό επίδομα, κατά την έννοια του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, το ποσό της υποτροφίας αυτής θα αφαιρεθεί από το ποσό του σχολικού επιδόματος που λαμβάνει ο προσφεύγων. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 85 του ΚΥΚ, το ποσό των 1 850 ευρώ θα ανακτηθεί υπό μορφήν παρακρατήσεων στο εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας. Από το εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας του Μαρτίου του 2010 προκύπτει ότι παρακρατήθηκε το ποσό των 770,85 ευρώ. Οι λοιπές μηνιαίες παρακρατήσεις ύψους 154,17 ευρώ εμφανίστηκαν στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας των μηνών Φεβρουαρίου έως Αυγούστου του 2010.

15 Στις 30 Μαρτίου 2010 ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, με την οποία ζήτησε από την Επιτροπή να ακυρώσει τις παρακρατήσεις, να του επιστρέψει τα ήδη παρακρατηθέντα ποσά και να παύσει τις περικοπές του σχολικού επιδόματος. Η διοικητική ένσταση απορρίφθηκε με απόφαση της 9ης Ιουλίου 2010.

16 Στις 23 Σεπτεμβρίου 2010 ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Αιτήματα των διαδίκων και διαδικασία

17 Ο προσφεύγων ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ:

— να ακυρώσει

— την απόφαση περί μειώσεως του ποσού του χορηγούμενου στον προσφεύγοντα σχολικού επιδόματος, όπως προκύπτει από το εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας του Φεβρουαρίου του 2010, καθώς και το επίμαχο εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας, στο μέτρο που περικόπτεται μέρος του σχολικού επιδόματος,

— την απόφαση της Επιτροπής της 26ης Φεβρουαρίου 2010, περί μειώσεως του χορηγούμενου στον προσφεύγοντα σχολικού επιδόματος και την παρακράτηση από το εν λόγω επίδομα ποσού 770,85 ευρώ, όπως εμφανίζεται στο εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας του Μαρτίου του 2010,

— το εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας του Μαρτίου του 2010, με το οποίο επήλθε μείωση του χορηγούμενου στον προσφεύγοντα σχολικού επιδόματος και αναδρομική παρακράτηση ποσού 770,85 ευρώ,

— τα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας των μηνών Απριλίου έως Αυγούστου 2010, στο μέτρο που περικόπτεται μέρος του σχολικού επιδόματος,

— την απόφαση της Επιτροπής της 9ης Ιουλίου 2010, περί ρητής απορρίψεως της από 30 Μαρτίου 2010 διοικητικής ενστάσεως του προσφεύγοντος,

— να επιστρέψει, εντόκως, στον προσφεύγοντα τα παρακρατηθέντα ποσά,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

18 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ:

— να απορρίψει τα αιτήματα του προσφεύγοντος·

— να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.

19 Με διάταξη της 27ης Μαΐου 2011, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Δικαστηρίου ΔΔ διέταξε τη συνεκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως και της υποθέσεως F-84/10, Χατζηδουκάκης κατά Επιτροπής, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας.

20 Με το από 31 Μαΐου 2011 έγγραφο της Γραμματείας, το Δικαστήριο ΔΔ κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν σε ερώτημά του στο πλαίσιο μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας. Ο προσφεύγων και η Επιτροπή ανταποκρίθηκαν στο αίτημα του Δικαστηρίου ΔΔ με έγγραφα της 21ης και της 22ας Ιουνίου 2011, αντιστοίχως.

21 Λόγω λήξεως της θητείας του εισηγητή δικαστή στον οποίο είχε αρχικώς ανατεθεί η υπόθεση και μεταβολής της συνθέσεως των τμημάτων του Δικαστηρίου ΔΔ, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ΔΔ ανέθεσε εκ νέου την υπόθεση, στις 12 Οκτωβρίου 2011, στο πρώτο τμήμα και όρισε νέο εισηγητή δικαστή.

Σκεπτικό

22 Ο προσφεύγων προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως, ο πρώτος εκ των οποίων αντλείται από εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ και ο δεύτερος από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ

Επιχειρήματα των διαδίκων

23 Προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει καταρχάς ότι το προβλεπόμενο από τον ΚΥΚ σχολικό επίδομα και η χορηγούμενη από το Cedies χρηματική ενίσχυση δεν αποτελούν παρεμφερείς παροχές κατά την έννοια της σχετικής με το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ νομολογίας. Πρώτον, η νομική βάση του σχολικού επιδόματος βρίσκεται στο δίκαιο της Ένωσης, ενώ η χορηγούμενη από το Cedies ενίσχυση διέπεται από το λουξεμβουργιανό δίκαιο. Δεύτερον, δικαιούχος του σχολικού επιδόματος είναι ο υπάλληλος, αντιθέτως προς την περίπτωση της χορηγούμενης από το Cedies ενισχύσεως της οποίας δικαιούχος είναι ο σπουδαστής. Τρίτον, το σχολικό επίδομα αποτελεί ενίσχυση της οποίας απολαύει ο υπάλληλος λόγω της ιδιότητάς του και μόνον, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το εισόδημά του. Αντιθέτως, η χρηματική ενίσχυση εκ μέρους του Cedies χορηγείται στους σπουδαστές που κατοικούν εντός του λουξεμβουργιανού εδάφους και λαμβάνει υπόψη την οικονομική κατάστασή τους. Τέταρτον, οι δύο ενισχύσεις διαφέρουν όσον αφορά τον τρόπο υπολογισμού του ύψους τους. Το σχολικό επίδομα χορηγείται κατ' αποκοπήν και χωρίς αντιστοιχία προς τις δαπάνες φοιτήσεως στις οποίες υποβάλλεται ο υπάλληλος. Αντιθέτως, η χρηματική ενίσχυση του Cedies καλύπτει, κατά το μέτρο του δυνατού, τα πραγματικά έξοδα τα οποία πρέπει να καλύψει ο σπουδαστής.

24 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, ακολούθως, ότι οι σκοποί της χορηγούμενης από το Cedies χρηματικής ενισχύσεως και του σχολικού επιδόματος διαφέρουν σημαντικά. Η χρηματική ενίσχυση του Cedies λαμβάνει υπόψη τα πραγματικά έξοδα του σπουδαστή, ιδίως σε σχέση με την υποχρέωσή του να αποδείξει την πληρωμή των διδάκτρων. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση αυτή προορίζεται για την κάλυψη των εξόδων διαβιώσεως του σπουδαστή, προκειμένου να του εξασφαλίζεται οικονομική ανεξαρτησία. Αντιθέτως, το σχολικό επίδομα, ως συστατικό του μισθού του υπαλλήλου που δεν λαμβάνει υπόψη κοινωνικούς ή οικονομικούς παράγοντες του οικείου σπουδαστή, έχει ως μοναδικό σκοπό να διευκολύνει με συμβολικό τρόπο τον υπάλληλο στην εκπλήρωση της ηθικής υποχρεώσεώς του να συμβάλλει στα έξοδα των συντηρούμενων τέκνων του.

25 Τέλος, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διαφορετική φύση των επίμαχων παροχών επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν εφαρμόζουν το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ σε περιπτώσεις σωρευτικής λήψεως σχολικού επιδόματος και χρηματικής ενισχύσεως από το Cedies. Συναφώς, ο προσφεύγων ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ να διατάξει την προσκόμιση σχετικών στοιχείων στο πλαίσιο μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας.

26 Κατά την Επιτροπή, από τη νομολογία προκύπτει ότι το σχολικό επίδομα και η υποτροφία του Cedies επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό. Υποστηρίζει, πρώτον, ότι αμφότερες οι παροχές αυτές έχουν ως σκοπό να συμβάλουν στις δαπάνες φοιτήσεως του συντηρούμενου τέκνου του υπαλλήλου. Δεύτερον, το σχολικό επίδομα και η υποτροφία του Cedies καλύπτουν τις ίδιες ανάγκες του σπουδαστή. Τρίτον, μέρος μόνον της χρηματικής ενισχύσεως του Cedies χαρακτηρίσθηκε από την Επιτροπή ως επίδομα της ιδίας φύσεως και συγκεκριμένα το μη αποδοτέο ποσό υποτροφίας ύψους 1 850 ευρώ, το οποίο υπολείπεται σαφώς του ετήσιου κατ' αποκοπή σχολικού επιδόματος 5 953,44 ευρώ που λαμβάνει ο προσφεύγων. Η Επιτροπή προσθέτει ότι το γεγονός ότι ένα χορηγούμενο από το κράτος σχολικό επίδομα ενδέχεται να υπερβαίνει το ποσό του προβλεπόμενου από τον ΚΥΚ σχολικού επιδόματος και να καλύπτει, ως εκ τούτου, μεγαλύτερο ποσοστό δαπανών φοιτήσεως δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οι δύο παροχές δεν είναι της ιδίας φύσεως. Τέλος, η Επιτροπή αμφισβητεί την εκτίμηση του προσφεύγοντος ότι το προβλεπόμενο από τον ΚΥΚ σχολικό επίδομα συμβάλλει με συμβολικό και μόνον τρόπο στις δαπάνες φοιτήσεως.

27 Ως προς το ζήτημα του μη παρεμφερούς χαρακτήρα του προβλεπόμενου από τον ΚΥΚ σχολικού επιδόματος και της χορηγούμενης από το Cedies υποτροφίας, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, καμία από τις διαφορές ως προς τη νομική βάση των παροχών αυτών, τους δικαιούχους τους, τα κριτήρια χορηγήσεώς τους και τον τρόπο υπολογισμού τους δεν δύναται, αφ' εαυτής, να αποκλείσει τον χαρακτηρισμό των επιδομάτων ως της ιδίας φύσεως, όταν συμπίπτει ο επιδιωκόμενος σκοπός.

28 Όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος περί διαφορών στην εκ μέρους των θεσμικών οργάνων εφαρμογή του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το μοναδικό προς εξέταση ζήτημα επί του σημείου αυτού έγκειται στο κατά πόσον η απόφασή της στηρίζεται σε ορθή ερμηνεία των ισχυουσών εννόμων διατάξεων.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

29 Υπενθυμίζεται ότι, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, που συνίσταται στην αποτροπή του ενδεχομένου να εισπράττει ένας υπάλληλος εις διπλούν οικογενειακά επιδόματα για τα ίδια τέκνα, μόνον τα παρεμφερή και επιδιώκοντα τον ίδιο σκοπό επιδόματα θεωρούνται «της ιδίας φύσεως» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Οκτωβρίου 1977, 106/76, Gelders-Deboeck κατά Επιτροπής, σκέψη 16, 14/77, Emer-van den Branden κατά Επιτροπής, σκέψη 15, και απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2007, C-135/06 P, Weißenfels κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 89· απόφαση του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] της 11ης Ιουνίου 1996, T-147/95, Pavan κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 41). Το κριτήριο που κρίθηκε αποφασιστικό στη νομολογία για τον χαρακτηρισμό επιδόματος ως «της ιδίας φύσεως», κατά την

έννοια του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, είναι αυτό του σκοπού που επιδιώκουν τα επίμαχα επιδόματα (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 13ης Φεβρουαρίου 2007, F-62/06, Guarneri κατά Επιτροπής, σκέψη 42).

30 Πρέπει επομένως να εξεταστεί αν η υποτροφία του Cedies και το σχολικό επίδομα αποτελούν παρεμφερή επιδόματα και αν επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό. Θα εξεταστεί καταρχάς ο σκοπός των επίμαχων επιδομάτων.

31 Όσον αφορά τον σκοπό του σχολικού επιδόματος που προβλέπει το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, διαπιστώνεται ότι, κατά το άρθρο 3, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, το σχολικό επίδομα προορίζεται για την κάλυψη των δαπανών φοιτήσεως στις οποίες υποβάλλεται ο υπάλληλος για τα συντηρούμενα τέκνα του. Όσον αφορά τη χρηματική ενίσχυση που χορηγεί το Cedies υπό μορφήν υποτροφιών και δανείων, προκύπτει τόσο από τον τίτλο όσο και από το περιεχόμενο του λουξεμβουργιανού νόμου της 22ας Ιουνίου 2000 ότι πρόκειται για επίδομα χορηγούμενο με σκοπό την παροχή στους σπουδαστές χρηματικής ενισχύσεως για την κάλυψη των δαπανών τους φοιτήσεως και διαβιώσεως κατά τον χρόνο πραγματοποιήσεως των σπουδών τους (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαΐου 1990, T-117/89, Sens κατά Επιτροπής, σκέψη 14).

32 Εντεύθεν προκύπτει ότι το προβλεπόμενο από τον ΚΥΚ σχολικό επίδομα και η προβλεπόμενη από τον λουξεμβουργιανό νόμο της 22ας Ιουνίου 2000 χρηματική ενίσχυση επιδιώκουν παρεμφερή σκοπό, ο οποίος συνίσταται, εν προκειμένω, στη συνδρομή στις δαπάνες φοιτήσεως του συντηρούμενου από τον υπάλληλο τέκνου.

33 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι, αφενός, η χρηματική ενίσχυση του Cedies προορίζεται για την κάλυψη των δαπανών διαβιώσεως του σπουδαστή λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών εξόδων του και, αφετέρου, ότι το προβλεπόμενο από τον ΚΥΚ σχολικό επίδομα, ως συστατικό του μισθού του υπαλλήλου στο οποίο δεν συνυπολογίζονται σχετικοί με τον σπουδαστή κοινωνικοί ή οικονομικοί παράγοντες, έχει ως μοναδικό σκοπό να διευκολύνει «με συμβολικό τρόπο» τον υπάλληλο στην εκπλήρωση της ηθικής υποχρεώσεώς του να συμβάλλει στα έξοδα των συντηρούμενων τέκνων του.

34 Πράγματι, το επιχείρημα αυτό δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι, στην περίπτωση του προσφεύγοντος, η εφαρμογή του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ εκ μέρους της Επιτροπής περιορίζεται στο ποσό των 1 850 ευρώ που αντιστοιχεί στο σκέλος «υποτροφία» της χορηγούμενης από το Cedies χρηματικής ενισχύσεως και παρακρατείται από το ετήσιο ποσό του σχολικού επιδόματος που ανέρχεται σε 5 953,44 ευρώ. Το επιχείρημα ότι η χορηγούμενη από το Cedies χρηματική ενίσχυση καλύπτει τα πραγματικά έξοδα του σπουδαστή, αντιθέτως προς το σχολικό επίδομα, δεν είναι επομένως καθοριστικό για να εξακριβωθεί αν το σκέλος «υποτροφία» της χορηγούμενης από το Cedies χρηματικής ενισχύσεως και το σχολικό επίδομα επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό.

35 Εξάλλου, αν, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, το σχολικό επίδομα συμβάλλει με συμβολικό και μόνον τρόπο στην κάλυψη των δαπανών φοιτήσεως του συντηρούμενου τέκνου, πρέπει a fortiori να συναχθεί το ίδιο συμπέρασμα για το σκέλος «υποτροφία» της χορηγούμενης από το Cedies χρηματικής ενισχύσεως.

36 Όσον αφορά το ζήτημα αν οι επίμαχες παροχές είναι παρεμφερείς, το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι οι δύο επίμαχες παροχές δεν είναι ανάλογες, διότι το σχολικό επίδομα έχει τη νομική βάση του στον ΚΥΚ, ενώ η χορηγούμενη από το Cedies χρηματική ενίσχυση στο λουξεμβουργιανό δίκαιο, δεν ασκεί επιρροή. Συγκεκριμένα, το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ έχει ακριβώς ως σκοπό τη ρύθμιση διαφορών που ανακύπτουν από τη σωρευτική εφαρμογή του προβλεπόμενου από τον ΚΥΚ καθεστώτος και ενός εθνικού καθεστώτος, στις περιπτώσεις δηλαδή που για την ίδια οικογενειακή

κατάσταση είναι δυνατή η χορήγηση επιδομάτων βάσει αμφότερων των καθεστώτων αυτών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1987, 186/85, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 22, και 189/85, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 16).

37 Το στοιχείο που τονίζει ο προσφεύγων, ότι δηλαδή οι δικαιούχοι των δύο επίμαχων παροχών δεν είναι τα ίδια πρόσωπα, δεν είναι ικανό να μεταβάλει την εκτίμηση ότι πρόκειται όντως για παρεμφερείς χρηματικές παροχές. Συγκεκριμένα, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο ΔΔ, το γεγονός ότι το προβλεπόμενο από τον ΚΥΚ επίδομα χορηγείται στον υπάλληλο, ενώ η εθνική ενίσχυση εισπράττεται από το τέκνο ή χορηγείται επισήμως σε αυτό, δεν είναι καθοριστικής σημασίας για την εξακρίβωση του ζητήματος αν οι εν λόγω παροχές είναι της ιδίας φύσεως κατά την έννοια του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση Guarneri κατά Επιτροπής, σκέψη 39).

38 Ομοίως, το γεγονός ότι το προβλεπόμενο από τον ΚΥΚ επίδομα αποτελεί συμπλήρωμα των αποδοχών του υπαλλήλου και συνδέεται, ως εκ τούτου, με σχέση εργασίας, αντιθέτως προς τη χορηγούμενη από το Cedies χρηματική ενίσχυση που χορηγείται στο τέκνο, δεν θεωρήθηκε καθοριστικής σημασίας για την εξακρίβωση του ζητήματος αν οι παροχές αυτές ήταν της ιδίας φύσεως κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως (προαναφερθείσα απόφαση Guarneri κατά Επιτροπής, σκέψη 40).

39 Όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι οι προϋποθέσεις χορηγήσεως και ο τρόπος υπολογισμού των δύο παροχών διαφέρουν δεδομένου ότι η χορήγηση της χρηματικής ενισχύσεως του Cedies εξαρτάται από την κοινωνική και οικονομική κατάσταση του σπουδαστή και των γονέων του, ενώ αντιθέτως το σχολικό επίδομα χορηγείται κατ' αποκοπήν και ανεξαρτήτως των αποδοχών του υπαλλήλου, αρκεί να υπομνησθεί, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 32 της παρούσας αποφάσεως, ότι σκοπός των δύο παροχών, εν προκειμένω, είναι η χορήγηση ενισχύσεως προς κάλυψη των δαπανών φοιτήσεως στις οποίες υποβάλλεται ο υπάλληλος στο πλαίσιο των σπουδών των συντηρούμενων τέκνων του.

40 Τέλος, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διαφορετική φύση των επίμαχων παροχών επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν εφαρμόζουν το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ σε περιπτώσεις σωρευτικής λήψεως σχολικού επιδόματος και χρηματικής ενισχύσεως από το Cedies. Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι τα λοιπά θεσμικά όργανα ερμηνεύουν διαφορετικά την εν λόγω διάταξη του ΚΥΚ, ο προσφεύγων δεν μπορεί να επικαλεστεί την πρακτική των άλλων οργάνων, εφόσον δεν έχει αποδειχθεί ότι η εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνεία του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ είναι εσφαλμένη (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 8ης Ιουλίου 2010, F-139/06, Kurrer κατά Επιτροπής, σκέψη 61).

41 Συνεπώς, δεν συντρέχει λόγος να διαταχθούν μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας προκειμένου να συγκεντρωθούν περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ από άλλα θεσμικά όργανα, όπως ζήτησε ο προσφεύγων.

42 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

43 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, πρώτον, ότι η απόφαση περί μειώσεως του σχολικού επιδόματος, όπως αυτή προκύπτει από το εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας του Φεβρουαρίου του 2010 στο οποίο εμφανίζεται η μείωση, δεν περιέχει καμία αιτιολογία. Ομοίως, η απόφαση της Επιτροπής της 26ης Φεβρουαρίου 2010 δεν παρέχει επαρκή και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, δεν εξηγεί με ποιο

τρόπο υπολογίστηκε η παρακράτηση ποσού 770,85 ευρώ στο εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας του Μαρτίου του 2010 και δεν αιτιολογεί την παρακράτηση 154,17 ευρώ που εμφανιζόταν στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας των μηνών Φεβρουαρίου και Μαρτίου του 2010.

44 Δεύτερον, κατά τον προσφεύγοντα, η αιτιολογία της αποφάσεως της Επιτροπής της 9ης Ιουλίου 2010 με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική ένσταση της 30ής Μαρτίου 2010 είναι ανεπαρκής. Συγκεκριμένα, κατά τον προσφεύγοντα, η Επιτροπή στηρίζει την εφαρμογή του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ στο από 26 Ιουνίου 1975 πόρισμα των προϊσταμένων διοικήσεως όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 3 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, το οποίο, έχοντας συνταχθεί το 1975, δεν είναι δυνατό να αφορά τον λουξεμβουργιανό νόμο της 22ας Ιουνίου 2000 και δεν ανταποκρίνεται στην ισχύουσα πρακτική.

45 Η Επιτροπή φρονεί ότι με το από 26 Φεβρουαρίου έγγραφό της, σε συνδυασμό με την ηλεκτρονική επιστολή που απηύθυνε στον προσφεύγοντα στις 25 Νοεμβρίου 2009 και με την απόφαση της 9ης Ιουλίου 2010 περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεώς του, τήρησε πλήρως την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

46 Η υποχρέωση αιτιολογήσεως του άρθρου 25, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ έχει ως σκοπό, αφενός, να παράσχει στον ενδιαφερόμενο επαρκή στοιχεία προκειμένου να εκτιμήσει τη βασιμότητα της βλαπτικής πράξεως και κατ' επέκταση τη σκοπιμότητα ασκήσεως προσφυγής και, αφετέρου, να παράσχει στον δικαστή της Ένωσης τη δυνατότητα να ασκήσει τον έλεγχό του όσον αφορά τη νομιμότητα της πράξεως. Η υποχρέωση αιτιολογήσεως και το περιεχόμενο της αιτιολογίας πρέπει να εκτιμώνται σε συνάρτηση με τις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, λαμβανομένων ιδίως υπόψη του περιεχομένου της πράξεως και της φύσεως των προβαλλόμενων λόγων. Από την αιτιολογία πρέπει να προκύπτει σαφώς και άνευ αμφισημίας η συλλογιστική της Διοικήσεως (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 8ης Απριλίου 2008, F-134/06, Bordini κατά Επιτροπής, σκέψη 62).

47 Εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη ότι πρόκειται για διαφορά αφορώσα τη συγκεκριμένη εφαρμογή διατάξεως του ΚΥΚ εντός κοινώς γνωστού πλαισίου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή τήρησε τις σχετικές επιταγές του ΚΥΚ.

48 Εν πάση περιπτώσει, η πλημμέλεια στην αιτιολογίας μπορεί να θεραπευθεί διά της παροχής προσήκουσας αιτιολογίας κατά το στάδιο της απαντήσεως στη διοικητική ένσταση, η δε προσήκουσα αυτή αιτιολογία πρέπει να συμπίπτει με την αιτιολογία της αποφάσεως κατά της οποίας βάλλει η διοικητική ένσταση (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 2003, T-221/02, Lebedef κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 62· αποφάσεις του Δικαστηρίου ΔΔ της 7ης Νοεμβρίου 2007, F-57/06, Hinderyckx κατά Συμβουλίου, σκέψη 25, και Bordini κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 63).

49 Από το γράμμα της αποφάσεως περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή παρέσχε στον προσφεύγοντα λεπτομερή αιτιολογία η οποία, σύμφωνα με την προαναφερθείσα νομολογία, κατέστησε δυνατό για τον μεν προσφεύγοντα να εκτιμήσει τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής, για το δε Δικαστήριο ΔΔ να εκτιμήσει τη νομιμότητα της αποφάσεως.

50 Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως πρέπει να απορριφθεί.

51 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

52 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας και υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του ογδόου κεφαλαίου του δευτέρου τίτλου του εν λόγω Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον έχει διατυπωθεί σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Βάσει της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, το Δικαστήριο ΔΔ μπορεί να αποφασίσει, για λόγους επιείκειας, ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται μόνο εν μέρει στα δικαστικά έξοδα ή μάλιστα ότι δεν καταδικάζεται στα έξοδα αυτά.

53 Από το προπαρατεθέν σκεπτικό της αποφάσεως προκύπτει ότι ηττηθείς διάδικος είναι ο προσφεύγων. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή ζήτησε ρητώς, με τα αιτήματά της, να καταδικαστεί ο προσφεύγων στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι οι περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως δεν δικαιολογούν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, πρέπει να καταδικαστεί ο προσφεύγων, πέραν των δικών του δικαστικών εξόδων, και στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει τον Κ. Γιαννακούρη στα δικαστικά έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Barents Rofes i Pujol Boruta

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Ιουνίου 2012.

Η Γραμματέας
W. Hakenberg

Ο Πρόεδρος
H. Kreppel